

EN MILEPÆL FOR BÆREDYGTIG BYUDVIKLING

Kortlægning og registrering af naturarealer er ikke en ny opgave for kommunerne landet over. Men når vi taler om kortlægning af natur i byerne, er det en anden snak. En ny national metode er undervejs og udover at gøre **registreringen af bynatur nemmere og mere effektiv**, så får kommunerne et enestående datagrundlag til at fremme biodiversitet i byerne.

TEKST /
ELISABETH KRARUP
Senior
kommunikations-
rådgiver,
ConTech Lab/Molio

Det står efterhånden klart for enhver, at natur i byerne handler om mere end grønne plæner, og at forskelligartede levesteder og biodiversitet er en af nøglerne til en levende by med et sundt miljø for mennesker og dyr.

Men for at fremme biodiversiteten i byerne må vi vide, hvad den aktuelle tilstand er, og vi må kunne måle på biodiversiteten og sammenlignelige indsatser og resultater.

Derfor er 13 parter med faglig forankring i blandt andre Aarhus Uni-

versitet gået sammen om at udvikle en helt ny, fælles metode til registrering og kortlægning af bynatur:

-Den nye metode udgør et afgørende redskab for aktører inden for byggeri og anlæg. Den giver mulighed for nøjagtigt at måle og administrere, hvordan byggeri- og anlægsprojekter påvirker naturen i byer. Men metoden er også velegnet for kommuner, især i forbindelse med byudvikling, fordi den effektivt dokumenterer tilstanden og udviklingen af natur og biodiversitet i byer over tid, forklarer

Dan Skovgaard, Innovationskonsulent i ConTech Lab.

HALVDELEN AF KOMMUNERNE ER I GANG MED APPEN

Metoden er i praksis gjort anvendelig i en app, Bynatur.app, som typisk bruges af fagpersoner i de kommunale forvaltninger, der arbejder med biodiversitet og byudvikling. Appen blev lanceret i en test-version forud for feltsæsonen 2023. Indtil nu har den 469 registrerede brugere fordelt på i alt 295 projekter. Af de i alt 98 danske kommuner har ca. halvdelen af kommunerne registreret sig og været aktive i appen:

Dan Skovgaard, Innovationskonsulent i ConTech Lab.

-Antallet af kommuner, der allerede er gået i gang, fortæller mig, at der er et reelt behov for metoden. Mange kommuner er lige nu ved at finde ud af, hvordan de skal håndtere registreringen af natur i byer. Derfor giver det god mening, at flere og flere kommuner retter blikket mod den fælles nationale metode i stedet for at opfinde egne metoder og målereferencer, siger Dan Skovgaard.

Dette genkender man i Frederiksberg Kommune, hvor man har afprøvet bynaturappen som led i arbejdet med kommunens strategi for bynatur og biodiversitet:

-Vi har afprøvet appen på enkelte lokaliteter og har været godt tilfredse. Vi allierede os med en rådgiver i et udviklingsprojekt ved Frederiksberg Idrætspark og så dem lidt over skulderen, da de lavede en gennemgang af området. Efterfølgende har vi fået en rapport med adgang til data. Det har været rigtigt givtigt at se, hvordan erfarne folk bruger metoden, siger Simon Colmorten Henriksen, Landskabsarkitekt i Frederiksberg Kommune:

-Vi har selv i nogle år eftersøgt en metode, hvorved vi kunne måle på de tiltag, som vi laver i forbindelse med den omtalte strategi. Derfor var vi glade for, at ConTech Lab tog initiativ til udviklingen af en metode og kvalificerede den i samarbejde med nogle af branchens mest vidende folk.

GENANVENDER VELKENDT KORTLÆGNINGSMETODE

En af styrkerne ved den nye nationale metode til kortlægning af bynatur er ifølge Seniorforsker fra Aarhus Universitet, Beate Strandberg, at den lægger sig op ad andre nationale kortlægningsmetoder, som bruges i den nationale overvågning. Det gælder både kortlægningen ifølge Naturbeskyttelseslovens § 3, og det gælder rapporteringen til EU vedrørende vores natur og miljøtilstand:

-Det, at vi har tænkt denne metode ind i de kortlægningssystemer, der allerede findes, gør, at vi får en sammenhæng på tværs af de forskellige systemer. Både i forhold til sammenligning af data og rent praktisk er det en stor fordel for alle, at vi bruger samme systematik og ordvalg i de forskellige sammenhænge.

Simon Colmorten Henriksen, Landskabsarkitekt i Frederiksberg Kommune.

HVERT PROJEKTOMRÅDE KAN MED TIDEN OPNÅ EN SCORE

I bynaturappen indsamles data om planteliv på forskellige arealer i byerne. Via de mange registrerede brugere og projektområder indsamles data om ressourcer og levestedsforhold for på den måde at få indsigt i potentialet for plante- og dyreliv på de enkelte arealer. På baggrund af den første testversion af appen og med hjælp fra en række fageksperter inden for de forskellige artsgrupper, er projektgruppen klar med en ny version af bynaturappen til felt sæsonen 2024.

Men det stopper ikke her. For de data, der indsamles i appen i 2024, vil blive bearbejdet ved brug af et AI-værktøj, der indgår i udviklingen af et "score"-system, så man kan sammenligne scores på tværs af projekter:

-Ved, at hvert enkelt projektområde opnår en score, kan vi på en nem og brugervenlig måde

Beate Strandberg, Seniorforsker fra Aarhus Universitet.

sammenligne de enkelte områder, men vi kan også følge resultaterne af en indsats over tid, siger Beate Strandberg, der forventer, at scoren er klar til at blive taget i brug i løbet af efteråret 2024.

KOMMUNER - KAST JER UD I DET

Opfordringen fra Dan Skovgaard og Beate Strandberg er klar. Registrer jer i appen og prøv metoden af på et konkret projektområde:

-Det er en fordel for kommuner at komme i gang med at bruge appen nu fremfor at vente på, at scoren er færdig udviklet, siger Beate Strandberg og understreger, at selvom man endnu ikke opnår en projektscore, så vil alle projektarealer, der registreres nu, opnå en score bagudrettet og dermed indgå i det samlede data- og sammenligningsgrundlag.

Samme opfordring lyder fra Frederiksberg Kommune:

-Vi fandt appen meget brugervenlig, så mit råd til andre interesserede er, at I bare skal kaste jer ud i det. Allieret med en god kollega er appen nem at bruge, og man kan få hjælp til genkendelse af arter i diverse apps.

Vi regner selv med at arbejde mere indgående med metoden næste år. Ikke mindst fordi der er stor politisk efterspørgsel efter kvantitative målinger på vores arbejde med bynatur og biodiversitet, siger Simon Colmorten Henriksen, Frederiksberg Kommune ■

OM BYNATUR.APP:

Projektet "Udvikling af en national metode til kortlægning af bynatur" er et samarbejde mellem ConTech Lab - en del af Molio, SLA, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, STED - by og landskab/Vilhelm Lauritzen Arkitekter, Natur360, WSP Danmark, Futurista, Rambøll, COWI, NIRAS, Oiko, DETBLÅ og Habitats.

Projektet er nu gået ind i sin anden fase, hvor metoden samt teknologi kvalificeres og videreudvikles på baggrund af 2023-sommerens test i felten.

Metoden forventes at være endelig klar i slutningen af 2024, men anvendes allerede af flere end 469 brugere med 295 oprettede projekter.

Det er gratis at downloade og bruge Bynatur.app. Læs mere om projektet på molio.dk/contech-lab/bynatur